

Beretning for Udvalget for Skaldyr og Tang 2022 v. Lars Erik Holtegaard

Skaldyrområdet er fortsat underlagt et stop for nye ansøgninger om tilladelser til opdræt. Stoppet blev indført da der på kort tid indkom et stort antal ansøgninger, og herunder et betydeligt antal ansøgninger om tilladelser til Smart Farm anlæg. De traditionelle anlæg benytter et stort antal små bøjer, hvor antallet kan afpasses således, at bøjerne kan trækkes under overfladen, og dermed blive usynlige for omgivelserne. Smart Farm-anlæggene har derimod sorte plastrør med en diameter på omkring 30 cm og en længde omkring 100 meter permanent anbragt i overfladen. I perioden med stop for nye tilladelser, er det til dels de visuelle forhold, der er oppe til myndighedernes overvejelse, men også de samlede miljøeffekter, af et større antal anlæg i nærheden af hinanden bliver analyseret.

Der er endnu ingen prognoser for hvornår der igen kan søges om nye tilladelser.

Miljøforholdene omkring skaldyropdræt har gennem længere tid været genstand for tiltagende debat. Ofte har debatten karakter af en mere afledt dagsorden, hvor debattørernes holdning måske mere afspejler deres holdning til dem skaldyropdrættets positive miljøeffekter eventuelt måtte komme til at gavne, end det egentlig handler om en videnskabelig diskussion om skaldyropdræt. Dette gør det utroligt vanskeligt at indgå med faglige og saglige synspunkter i debatten, men der skal lyde en stor anerkendelse til sekretariatets medarbejdere for, med deres store erfaring og netværk, at have fingeren på pulsen og lytte til vandrørerne, så vi alligevel formår at arbejde konstruktivt med erhvervets rammevilkår.

En af de kommende udfordringer for skaldyrbranchen, bliver udvidede dybdegrænser for ålegræssets dybdeudbredelse. Hidtil har det været et krav til alle ansøgninger om tilladelser til opdræt, at de skulle ligge på større vanddybder end der, hvor der kan forekomme ålegræs. På den måde undgås det, at der kan falde muslingeekskremitter ned i ålegræsbedene.

Der er gennem årtier reduceret i udledningerne af næringsalte fra land, og det er veldokumenteret, at skaldyropdrættene filtrerer store mængder planktonalger ud af vandet. Begge dele gør vandet mere klart. Dermed når mere sollys ned til bunden, og på større dybder, som tillader ålegræsset at vokse og sprede sig. Med ålegræssets tiltagende trivsel, spreder det sig således nu ud på større dybder, og dermed også helt derud, hvor der ligger opdrætsanlæg. De foreløbige udmeldinger fra myndighederne kan tyde på, at de opdrætsanlæg, som har været medvirkende til at ålegræsset har kunnet vokse ud på større dybder, kan imødeses at skulle nedlægges eller flyttes, hvis det forventes at ålegræsset vil kunne vokse ud under anlægget.

På tangområdet er vi stadig en forholdsvis lille samling opdrættere, men der arbejdes samlet med opdræt af en del forskellige arter i både hav- og landbaserede produktioner. Markedet er generelt meget interesseret i vores produkter, og der er et lille, men rimeligt lukrativt og støt voksende marked. Der er således tale om at erhvervet og markedet vokser i takt med hinanden, og fremtiden ser lys og lovende ud. En af de ting, som dog frygtes at kunne true erhvervets fortsatte udvikling er, hvis der skulle blive bevilget store summer til forsknings- eller udviklingsprojekter, som på kort tid vil kunne påvirke markedsvilkårene. Dette kunne for eksempel ske ved, at der bliver bragt projektfinsierede produkter på markedet uden hensyntagen til de eksisterende producenter. Det har tidligere skabt store problemer for erhvervet, og vil nemt kunne gøre det igen. Vi håber derfor at kunne få de forskellige fonde i tale, så der kan skabes en forståelse af, at der allerede findes et etableret erhverv, og at den fortsatte udvikling i høj grad forudsætter stabile og forudsigelige rammevilkår og, herunder i særdeleshed, stabile markedsvilkår. Vi vil derfor stærkt appellere til, at forsknings- og udviklingsindsatsen koordineres med erhvervet, så det sikres, at det ikke truer de nuværende virksomheders eksistens.